

RISKIJUHTIMISE JA KAPITALI
ADEKVAATSUSE (III SAMMAS)
AVALIKUSTAMINE

VAHEARUANNE 2018

LUMINOR EESTI

SISSEJUHATUS

Riskijuhtimise ja kapitali adekvaatsuse (III samm) avalikustamise aruanne koostatakse kooskõlas kapitalinõuete regulatsiooni IV paketiga (CRD IV), ELi määruse nr 575/2013 (edaspidi: määrus) 8. osaga, Euroopa Komisjoni rakendusmäärustega ning Euroopa Pangandusjärelevalve suunistega. Kasutatud on malle, mida on soovitatud Euroopa Pangandusjärelevalve suunistes regulatsiooni määruse 8. osa alusel. Regulatsioonikohaselt avaldatakse määruse artiklites 437, 438, 440, 442, 450, 451 ja 453 märgitud teave oluliste tütarettevõtjate kohta. Määruse kaheksandas osas kindlaks määratud täielikke nõudeid käsitlev teave avaldatakse Luminor Group AB konsolideeritud seisundi kohta. III samba aruannet ei ole sise- ega välisaudiitorid auditeerinud, kuid seal esitatud info vastab 2018.aasta auditeeritud vahearuanndes esitatud andmetele. III samm täiendab I sammast (miinimumkapitalinõuded) ja II sammast (sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsess ja järelevalvemenetlus) eesmärgiga parandada turudistsipliini riske, riskijuhtimist ja kapitali käsitleva teabe avaldamise kaudu.

Koos aastaaruandega esitatakse käesolevas aruandes teavet AS Luminor Estonia oluliste riskide kohta III samba raamistiku osana, sealhulgas üksikasjad panga riskiprofilili ja ärimahtude kohta kliendikategooriate ja riskiklasside kaupa, mis on kapitalinõude arvutamise alus. III samba aruanne täiendab aastaaruannet ning seda tuleks vaadelda koos aastaaruandega ja eelkõige konsolideeritud finantsaruannete lisadega, sealhulgas selle riskipoliitikat ja juhtimist käsitleva osaga, milles kirjeldatakse panga riski- ja kapitalijuhtimise põhimõtteid ja tavasid.

AS Luminor Estonia on Rootsis registreeritud Luminor Group AB (publ) (edaspidi: Luminori kontsern) konsolideerimisgrupi tütarettevõtja. AS Luminor Estonia koosneb äriühingutest AS Luminor Liising, AS Luminor Pensions Estonia, OÜ Promano Est, OÜ Uus Sadama 11 ja OÜ Luminor Kindlustusmaakler. Aruanne põhineb panga konsolideeritud finantsseisundil 30. Juuni 2018. aasta seisuga.

1. oktoobril 2017 ühendasid Nordea Bank AB (Rootsi) ja DNB Bank ASA (Norra) pärast kõigi järelevalveasutuste heakskiitude ja konkurentsiameti nõusoleku saamist oma äritegevuse Baltimaades ning asutasid ühisomandis oleva panga Luminor. Äritegevuse üleminekuga anti Nordea Bank AB Leedu filiaali, Nordea Bank AB Läti filiaali ja Nordea Bank AB Eesti filiaali varad ja kohustused, sealhulgas Balti riikides asuvate liisingu-, pensiooni- ja probleemsete varadega tegelevate ettevõtete aktsiad üle Luminor Bank AB-le (varasema nimega AB DNB bankas), Luminor Bank AS-ile Lätis (varasema nimega DNB banka AS) ja Luminor Bank AS-ile Eestis (varasema nimega Aktsiaselts DNB Pank). Luminori kontserni 2017. aasta (täisaasta) tulemus Eestis koosneb DNB kontserni üheksa kuu tulemusest ja Luminori kontserni kolme kuu tulemusest. Rohkem teavet ühinemise kohta saab Luminor Bank ASi 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaasta konsolideeritud aastaaruandest.

29.märtsil 2018 allkirjastas Luminor piiriülese ühinemislepingu. Ühinemine näeb ette Luminori Baltikumi üksuste täieliku integreerimise ühtseks pangaks, mille peakontor saab asuma Eestis ning filiaalid Lätis ja Leedus. 28.juunil 2018 Luminor Bank AB (Leedu), Luminor Bank AS (Läti) ja Luminor Bank AS (Eesti) said Euroopa Keskpanka heakskiidu piiriülesele ühinemisele Baltikumis. Luminor üksuste piiriülene ühinemine sõltub Euroopa Keskpanka ja kohalike finantsinspeksioonide heakskiidust ja tingimustest. Eeldatavasti viiakse juriidiline muudatus lõpule 2019. aasta jaanuaris.

Eesti Pank määras 2018. Aastal Luminor Bank AS Eesti finantssüsteemi suhtes olulisteks krediidiasutusteks. . Alates 1. juulist 2018 hakkab ka Luminor Bank ASile kehtima 2% lisapuhvri nõue.

RISKIGA KAALUTUD VARA ÜLEVAADE

Kooskõlas EBA/GL/2016/11 juhiseiga, peaks tabel OV1 sisaldama ka kvartal tagasi (ehk 31.03.2018) raporteeritud riskiga kaalutud varade summasid.

EU OV1 – RISKIGA KAALUTUD VARA ÜLEVAADE

TUHANDATES EURODES		Riskiga kaalutud vara	Riskiga kaalutud vara	Miinimum kapitalinõuded
		30.06.2018	31.03.2018	30.06.2018
1	Krediidirisk (v.a vastaspoole krediidirisk)	2 334 422	2 320 026	186 753
2	sh standardmeetod	2 334 422	2 322 026	186 753
6	Vastaspoole krediidirisk	2 414	4 241	193
7	sh turuväärtuse meetod	853	2 641	68
12	sh krediidiväärtuse korrigeerimine	1 560	1 599	124
13	Arveldusrisk	0	0	0
19	Tururisk	34	0	3
20	sh turuväärtuse meetod	34	0	3
23	Operatsioonirisk	193 307	193 307	15 464
25	sh baasmeetod	193 307	193 307	15 464
29	Total	2 530 178	2 517 574	202 414

¹ Euroopa Pangandusjärelevalve lõplik raport - juhindunud regulatsiooni määruse 8 No 575/2013 versiooni 2 alusel, mis jõustus 14.12.2016

OMAVAHENDITESSE KUULUVATE INSTRUMENTIDE PEAMISED TUNNUSED

Omovahenditesse kuuluvate instrumentide peamised tunnused Avalikustamine vastavalt EL määruse nr 1423/2013 artiklile

1	Emitent	Luminor Bank AS
2	Unikaalne tunnus (nt CUSIP, ISIN või Bloombergi tunnus väärtpaberite suunatud pakkumise korral)	ISIN EE3100086117
3	Instrumenti reguleeriv õigus	Äriseadus
	Regulatiivne käsitlus	
4	Kapitalinõuete määruse üleminekueeskirjad	Esimese taseme põhiomavahendid
5	Üleminekujärgsed kapitalinõuete määruse eeskirjad	Esimese taseme põhiomavahendid
6	Kõlblikud konsolideerimata / (all)konsolideeritud / konsolideerimata ja (all)konsolideeritud tasandil	Konsolideerimata ja konsolideeritud
7	Instrumenti liik	Tavalised osakud
8	Regulatiivse kapitali all kajastatud summa	EUR 411 million
9	Instrumenti nimisumma	EUR 9 million
9.a	Emiteerimishind	Osakapitali nimiväärtus on EUR 10,
9.b	Tagasiostuhind	N/A
10	Arvestuspõhimõtete kohane liigitus	Aksionäride omakapital
11	Esialgne emiteerimiskuupäev	16.11.2006 tähtajatult
12	Tähtajatu või tähtajaline	Tähtajatu
13	Esialgne lõpptähtaeg	Puudub
14	Emitendi ost järelevalveasutuse eelneval heakskiidul	Ei
15	Vabatahtlik ostukuupäev, tingimuslikud ostukuupäevad ja tagasiostusumma	N/A
16	Järgnevad ostukuupäevad, kui asjakohane	N/A
	Kupongid/dividendid	
17	Fikseeritud või ujuv dividend/kupong	Ujuv
18	Kupongimäär ja seonduv indeks	N/A
19	Dividendide maksmise peatamise teguri olemasolu	Ei
20.a	Täiesti vabatahtlik, osaliselt vabatahtlik või kohustuslik (seoses tähtajaga)	Täiesti vabatahtlik
20.b	Täiesti vabatahtlik, osaliselt vabatahtlik või kohustuslik (seoses summaga)	Täiesti vabatahtlik
21	Väärtuse suurendaja või muu tagasiostu ajendi olemasolu	N/A
22	Mittekumulatiivne või kumulatiivne	Mittekumulatiivne
23	Konverteeritav või mittekonverteeritav	Mittekumulatiivne
24	Kui konverteeritav, siis konverteerimise käivitaja(d)	N/A
25	Kui konverteeritav, siis kas täielikult või osaliselt	N/A
26	Kui konverteeritav, siis konverteerimise määr	N/A
27	Kui konverteeritav, siis kas kohustuslik või vabatahtlik konverteerimine	N/A
28	Kui konverteeritav, siis märkida selle instrumendi liik, milleks konverteeritakse	N/A
29	Kui konverteeritav, siis märkida selle instrumendi emitent	N/A
30	Mahakandmise tunnused	Ei
31	Kui kantakse maha, siis selle käivitaja(d)	N/A
32	Kui kantakse maha, siis kas täielikult või osaliselt	N/A
33	Kui kantakse maha, siis kas alaliselt või ajutiselt	N/A
34	Kui kantakse maha ajutiselt, siis mahakandmismehhanismi kirjeldus	N/A
35	Positsioon alluvushierarhias likvideerimisel (määratleda vahetult kõrgema järguga instrumendi liik)	Esimene tase
36	Mittevastavad ülekantud tunnusjooned	Ei
37	Kui jah, siis täpsustada mittevastavad tunnusjooned	N/A
	N/A - Ei kohaldata	

**ÜLEMINEKUPERIOODI OMAVAHENDITE AVALIKUSTAMINE KOOSKÖLAS
 KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUSEGA (EL) NR 1423/2013**

	(A)	(B)
(A) Summa avalikustamise kuupäeval, tuhandetes eurodes		
(B) Määrus (EL) nr 575/2013 Artikkel Viide		
Esimese taseme põhiomavahendid: instrumendid ja reservid		
1	Kapitaliinstrumendid ja seonduv ülekurs	411 518 26 (1), 27, 28, 29
	Millest: tavaaktsiaid	411 518 Euroopa Pangandusejärelevalve loetelu 26 (3)
2	Eelmiste perioodide jaotamata kasum	32 384 26 (1) (c)
3	Muu akumuleeritud koondkasum (ja muud reservid, sealhulgas realiseerimata kasum ja kahjum kohaldatavate raamatupidamisarvestuse standardite alusel)	1 348 26 (1)
3.a	Üldine pangandusreserv	– 26 (1) (f)
4	Artikli 484 lõikes 3 osutatud kvalifitseerivate kirjade summa ning seonduv ülekurs vastavalt esimese taseme põhiomavahenditest järkjärgulisele kõrvaldamisele	– 486 (2)
5	Vähemusosalused (konsolideeritud esimese taseme põhiomavahendites lubatud summad)	– 84
5.a	Sõltumatu isiku läbi vaadatud vahekasumid ilma ettenähtavate tasude või dividendideta	– 26 (2)
6	Esimese taseme põhiomavahendid enne regulatiivseid korrigeerimisi	445 250 Ridade 1-5a summa
Esimese taseme põhiomavahendid: regulatiivsed korrigeerimised		
7	Täiendavad väärtuse korrigeerimised (negatiivne summa)	(33) 34, 105
8	Immateriaalne põhivara (ilma seonduva maksukohustuseta) (negatiivne summa)	(3 891) 36 (1) (b), 37
10	Edasilükkunud tulumaksu vara, mis tugineb tulevasele kasumlikkusele, välja arvatud vara, mis tuleneb ajutistest erinevustest (ilma seonduva maksukohustuseta, kui artikli 38 lõike 3 tingimused on täidetud) (negatiivne summa)	– 36 (1) (c), 38
25.a	Jooksva majandusaasta kahjumid (negatiivne summa)	– 36 (1) (a)
25.b	Ettenähtavad maksud seoses esimese taseme põhiomavahendite kirjetega (negatiivne summa)	– 36 (1) (l)
28	Esimese taseme põhiomavahendite regulatiivsed korrigeerimised kokku	(3 925) Ridade 7-20a,21,22 ja 25a-27 summa
29	Esimese taseme põhiomavahendid	441 325 Rida 6 miinus 28
Täiendavad esimese taseme omavahendid: instrumendid		
36	Täiendavad esimese taseme omavahendid enne regulatiivseid korrigeerimisi	– Ridade 30,33,34 summa
Täiendavad esimese taseme omavahendid: regulatiivsed korrigeerimised		
43	Täiendavate esimese taseme omavahendite regulatiivsed korrigeerimised kokku	– Ridade 37-42 summa
44	Täiendavad esimese taseme omavahendid	– Rida 36 miinus rida 43
45	Esimese taseme omavahendid (esimese taseme põhiomavahendid ja täiendavad esimese taseme omavahendid kokku)	441 325 Rida 6 miinus rida 28
Teise taseme omavahendid: instrumendid ja eraldised		
51	Teise taseme omavahendid enne regulatiivseid korrigeerimisi	–
Teise taseme omavahendid: regulatiivsed korrigeerimised		
57	Teise taseme omavahendite regulatiivsed korrigeerimised kokku	–
58	Teise taseme omavahendid	–
59	Kogumavahendid (esimese ja teise taseme omavahendid kokku)	441 325 Ridade 29,44 summa
60	Riskiga kaalutud varad kokku	2 530 178
Omavahendite suhtarvud ja puhvrid		
61	Esimese taseme põhiomavahendid (protsendina riskipositsiooni summast)	17,44% 92 (2) (a)
62	Esimese taseme omavahendid (protsendina riskipositsiooni summast)	17,44% 92 (2) (b), 465
63	Kogumavahendid (protsendina riskipositsiooni summast)	17,44% 92 (2) (c)
64	Asutusele omased puhvrinõuded (esimese taseme põhiomavahendite nõue vastavalt artikli 92 lõike 1 punktile a, millele lisanduvad kapitali säilitamise ja vastutsükilise puhvri nõuded ning süsteemse riski puhver ja süsteemselt olulise asutuse puhver (globaalse süsteemselt olulise ettevõtja või muu süsteemselt olulise ettevõtja puhver) protsendina riskipositsiooni summast)	3,50% CRD 128, 129, 130,131,133
65	sh kapitali säilitamise puhvri nõue	2,50%
67	sh süsteemse riski puhvri nõue	1,00%
67.a	sh üleilmselt süsteemselt olulise asutuse (G-SII) või muu süsteemselt olulise asutuse (O-SII) puhver	0,00%
68	Esimese taseme põhiomavahendid (protsendina riskipositsiooni summast), mis on olemas puhvrite tagamiseks	9,44% CRD 128

KREDIIDIRISK

Kontsern kasutab raamatupidamisarvestuses järgmisi määratlusi:

- ei tähtjaks tasumata ega langenud väärtusega – riskipositsioonid, mis ei ole tähtjaks tasumata ja mille puhul ei ole tehtud väärtuse languseks eraldi eraldisi;
- tähtjaks tasumata, aga mitte langenud väärtusega – tähtjaks tasumata riskipositsioonid (sealhulgas vähemalt üks päev hilinenud) ilma eraldi väärtuse languse tunnusteta (st ei ole tehtud eraldi eraldisi väärtuse languseks);
- langenud väärtusega – riskipositsioonid, millel on eraldi väärtuse languse eraldis (st tähtaega mitteületanud ja tähtaja ületanud riskipositsioonid, millel on eraldi eraldis väärtuse languseks).

Selliste rohkem kui 90 päeva hilinenud riskipositsioonide summa, mis ei ole liigitatud langenud väärtusega riskipositsioonide alla 30. juuni 2018. aasta seisuga, oli 30,3 miljonit eurot tingituna piisavatest tagatiste väärtustest, ning seetõttu puudub põhjus kehtestada eraldi eraldis väärtuse languseks või tingituna selliste riskipositsioonide väärtuse languse ühisest hindamisest, mis ei ole väärtuse languse hindamise hetkel hilinenud üle 90 päeva.

Asutus on rakendanud komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 680/2014 V lisas määratletud makseraskuste tõttu restruktureeritud nõudeid.

Väärtuse languse põhimõtete kohta on avaldatud teavet Luminor Bank ASi 31. detsembril 2017 lõppenud aastat käsitleva konsolideeritud finantsaruande punktis „Laenud ja nõuded ning laenude väärtuse languse eraldised“. Märkimisväärsed muudatused, mis tehakse 2018. aastal lähenemisviisi ja meetodi rakendamisel kooskõlas rahvusvahelise finantsaruandluse standardiga nr 9, on avaldatud ülalnimetatud aruande punktis „IFRS 9: Finantsinstrumendid“.

RISKIPOSITSIOONIDE KREDIIDIKVALITEET RISKIPOSITSIOONI KLASSI JA INSTRUMENDI JÄRGI

Tabel EL CR1-A hõlmab krediidiriskiga seotud riskipositsioone. Vastavalt Komisjoni rakendusmäärusele (EL) nr 680/2014 II lisas sätestatud määratletud riskipositsioonide väärtus on näidatud väärtuse korrigeerimised, ümberhindamistegurid ja krediidiriski maandamise tehnikate mõju arvesse võtmata ning on võrdsed COREP aruande esialgsete riskipositsioonidega. Allolev tabel sisaldab ka COREP-i neto esialgset riskipositsiooni, mis on arvatud esialgse riskipositsiooni ja konkreetse krediidiriski korrigeerimise (negatiivses väärtuses) summana.

EU CR1-A — RISKIPOSITSIOONIDE KREDIIDIKVALITEET RISKIPOSITSIOONI KLASSI JA INSTRUMENDI JÄRGI

TUHANDETES EURODES	Järgmiste kirjete bruto bilansiline jääkmaksumus		Konkreetsed krediidiriski korrigeerimised	Netoväärtused
	Tähtaja ületanud riskipositsioonid	Muud kui tähtaja ületanud riskipositsioonid		
16	Keskvalitsused või keskpangad	505 607	2	505 605
17	Piirkondlikud valitsused või kohalikud omavalitsused	56 520	1	56 519
21	Krediidiasutused ja investeerimisühingud	90 328	193	102
22	Ettevõtted	1 458 391	4 054	1 454 337
23	sh: VKEd	97 378	531	96 847
24	Jaekliendid	760 690	10 086	750 604
25	sh: VKEd	469 573	8 033	461 540
26	Kinnisvarale seatud hüpoteekidega tagatud	1 110 460	3 458	1 107 002
27	sh: VKEd	20 790	265	20 526
28	Makseviivituses olevad riskipositsioonid	119 928	0	97 471
33	Omakapitaliinvesteeringud	1 584	0	1 584
34	Muud riskipositsioonid	155 168	84	155 084
35	Kokku (standardmeetod)	119 928	4 093 511	4 173 104
37	sh: laenud	92 477	2 935 808	2 994 083

TUHANDETES EURODES	Järgmiste kirjete bruto bilansiline jääkmaksumus		Konkreetsed krediidiriski korrigeerimised	Netoväärtused
	Tähtaja ületanud riskipositsioonid	Muud kui tähtaja ületanud riskipositsioonid		
38 sh: võlaväärtpaberid	0	31 095	0	0
39 sh: bilansivälised riskipositsioonid	4 586	480 610	1 308	483 887

RISKIPOSITSIOONIDE KREDIIDIKVALITEET TÖÖSTUSHARU KAUPA

Tabelis EL CR1-B on esitatud mittefinantsteenuste pakkuvate ettevõtete ja mittefüüsiliste isikute riskipositsioonid, mille suhtes kehtib krediidirisk. Tööstusharude kaupa jaotamise aluseks on NACE klassifikatsioonikoodid. Tabelis olevad numbrid on COREP aruande algsed riskipositsioonid. Netoväärtust arvutatakse COREP-i esialgse riskipositsiooni alusel, millele on rakendatud krediidiriski korrigeerimised.

EU CR1-B — RISKIPOSITSIOONIDE KREDIIDIKVALITEET TÖÖSTUSHARU KAUPA

TUHANDETES EURODES	Järgmiste kirjete bruto bilansiline jääkmaksumus		Konkreetsed krediidiriski korrigeerimised	Netoväärtused
	Tähtaja ületanud riskipositsioonid	Muud kui tähtaja ületanud riskipositsioonid		
1 Põllumajandus, metsandus ja kalandus	6 881	125 479	(2 175)	130 185
2 Kaevandus ja mäetööstus	2 602	13 715	(346)	15 970
3 Töötlev tööstus	28 097	298 978	(6 476)	320 599
4 Elektri-, gaasi-, auruvarustus ja õhu konditsioneerimine	0	73 622	(107)	73 515
5 Veevarustus; kanalisatsioon; jäätmemajandus ja tervendamine	0	3 689	(22)	3 667
6 Ehitus	9 075	149 905	(3 929)	155 051
7 Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont	2 347	422 240	(2 200)	422 388
8 Transport ja laondus	5 130	227 814	(4 489)	229 456
9 Majutus ja toitlustus	85	5 064	(47)	5 102
10 Info ja kommunikatsioon	365	17 894	(292)	17 967
11 Kinnisvara	6 332	390 303	(1 229)	395 406
12 Kutse-, teadus- ja tehnikategevus	48 949	112 978	(10 204)	151 723
13 Haldus- ja tugiteenustega seotud tegevus	198	82 619	(852)	81 965
14 Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	0	47 596	(1)	47 596
15 Haridus	56	18 329	(118)	18 267
16 Inimtervishoid ja sotsiaalhoolekanne	4	3 315	(10)	3 309
17 Kunst, meelelahutus ja puhkus	72	8 640	(98)	8 615
18 Muud teenused	9 734	2 181 568	(8 741)	2 182 562
19 Kokku	87 027	3 910 823	37 990	3 959 860

RISKIPOSITSIOONIDE KREDIIDIKVALITEET GEOGRAAFILISELT

Vastavalt EBA/GL/2016/11 juhisele peab tabeli EU CR1-C ridadel eraldi avalikustama geograafilised alad, kus pangal on olulised riskipositsioonid. Olulised geograafilised piirkonnad on loetletud eraldi. Riske, mida ei peeta olulisteks, koondatakse ja esitatakse real „Muud riigid“.

Pank peab Läti ja Leedu olulisteks geograafilisteks piirkondadeks. Teisi riike peetakse olulisteks, kui panga kogu netopositsiooni väärtus antud riigis ületab või on võrdne 2% künnisega. Protsenti leitakse panga kogu netopositsiooni väärtusest.

EU CR1-C — RISKIPOSITSIOONIDE KREDIIDIKVALITEET GEOGRAAFILISELT

TUHANDETES EURODES	Järgmiste kirjete bruto bilansiline jääkmaksumus			
	Tähtaja ületanud riskipositsioonid	Muud kui tähtaja ületanud riskipositsioonid	Konkreetsed krediidiriski korrigeerimised	Netoväärtused
1 Balti riigid:				
2 Eesti	119 713	3 944 207	39 896	4 024 023
3 Läti	0	50 082	16	50 066
4 Leedu	0	579	1	578
5 Muud riigid	82	128 142	32	128 192
6 Kokku	215	188 880	0	188 674

TÄHTAJAKS TASUMATA RISKIPOSITSIOONIDE AEGUMINE

Tabelis EU CR1-D on toodud esmaste riskipositsioonide väärtused, mis on vähemalt üks päev viivitatud.

EU CR1-D — TÄHTAJAKS TASUMATA RISKIPOSITSIOONIDE AEGUMINE

TUHANDETES EURODES	Bruto bilansiline jääkmaksumus					
	≤ 30 päeva	> 30 päeva ≤ 60 päeva	> 60 päeva ≤ 90 päeva	> 90 päeva ≤ 180 päeva	> 180 päeva ≤ 1 aasta	> 1 aasta
1 Laenud	83 464	1 195	45	5 773	9 076	15 789
2 Võlaväärtpaberid	-	-	-	-	-	-
3 Kogu riskipositsioon	83 464	1 195	45	5 773	9 076	15 789

VIIVISES JA MAKSERASKUSTE TÕTTU RESTRUKTUREERITUD RISKIPOSITSIOONID

Tabelis EU CR1-E on esile toodud esmased riskipositsioonid. Summad on omakorda jaotatud töötavateks/mittetöötavateks positsioonideks, makseraskuste tõttu restruktureeritud riskipositsioonideks ning tähtaja ületanud positsioonideks. Riskipositsioonide grupeerimise aluseks on FINREP (finantsaruandluse raamistik), mistõttu täitmata jäänud viivises riskipositsioonide summa võib eristuda COREP-is esitatud numbrist.

EU CR1-E — VIIVISES JA MAKSERASKUSTE TÖTTU RESTRUKTUREERITUD RISKIPOSITSIOONID

TUHANDETES EURODES	Viivises ja muude riskipositsioonide bruto bilansiline jääkmaksumus							Akumuleeritud väärtuse langus ja eraldised ning krediidiriskist tingitud negatiivsed õiglase väärtuse korrigeerimised				Saadud tagatised ja finantsgarantiid	
	sh viivises, aega üle 30 päeva ja ≤ 90 päeva hilinevad	sh makseraskuste töttu ümberstruktureeritud ja ei ole viivises	sh viivises			muud kui viivises riskipositsioonid	viivises riskipositsioonid		viivises riskipositsioonid	sh makseraskuste töttu ümberstruktureeritud			
			sh tähtaja ületanud	sh langenud väärtusega	sh makseraskuste töttu ümberstruktureeritud		sh makseraskuste töttu ümberstruktureeritud	sh makseraskuste töttu ümberstruktureeritud					
010 Völaväärtpaberid	31 095	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
020 Laenud ja ettemaksud	3 328 837	14 885	4 434	144 987	144 987	144 987	2 101	(10 510)	(6)	(30 383)	(42)	2 059	-
030 Bilansivälised riskipositsioonid	4 586	-	-	-	4 586	-	-	(1 312)	-	-	-	-	-

ÜLDISTE JA KONKREETSETE KREDIIDIRISKI KORRIGEERIMISTE MUUDATUSED

Tabelis EU CR2-A on esitatud krediidiriski korrigeerimise muudatused. Tabeli andmed on vastavuses FINREP aruandes esitatud teabega.

EU CR2-A. ÜLDISTE JA KONKREETSETE KREDIIDIRISKI KORRIGEERIMISTE MUUDATUSED

TUHANDETES EURODES	Akumuleeritud konkreetsete krediidiriski korrigeerimised
1 Algsaldo	(50 692)
2 Suurenemised, mis on tingitud summadest, mis on eraldatud hinnanguliste laenukahjumite jaoks aruandeperioodil	(6 873)
3 Vähenemised, mis on tingitud summadest, mis on tühistatud hinnanguliste laenukahjumite jaoks aruandeperioodil	2 028
4 Vähenemised, mis on tingitud summadest, mida kasutatakse akumuleeritud krediidiriski korrigeerimiste puhul	(12 298)
5 Krediidiriski korrigeerimiste vahelised ülekanded	-
6 Kursierinevuste mõju	-
7 Äriühendused, sealhulgas tütarettevõtjate omandamine ja võõrandamine	-
8 Muud korrigeerimised	(26 943)
9 Lõppsaldo 30-06-2018	(40 893)
10 Krediidiriski korrigeerimistest tagasi saadud summad, mida kajastatakse otse kasumiaruandes	-
11 Konkreetsetest krediidiriski korrigeerimistest tagasi saadud summad, mida kajastatakse otse kasumiaruandes	-

VIIVISES JA LANGENUD VÄÄRTUSEGA LAENUDE JA VÖLAVÄÄRTPABERITE MUUTUSED

Tabel EL CR2-B sisaldab aasta voogusid täitmata jäänud viivises riskipositsioonide seas. Lõppsaldo summa on võrdne COREP aruandes esitatud summaga. Allpool olevas tabelis on esitatud esialgsed riskipositsioonid.

EU CR2-B — VIIVISES JA LANGENUD VÄÄRTUSEGA LAENUDE JA VÖLAVÄÄRTPABERITE MUUTUSED

TUHANDETES EURODES	Makseviivituses riskipositsioonide bruto bilansiline jääkmaksumus
1 Algsaldo	87 027
2 Laenud ja völaväärtpaberid, mille tähtaeg on ületatud või mille väärtus on võrreldes eelmise aruandeperioodiga langenud	33 127

TUHANDETES EURODES	Makseviivitus riskipositsioonide bruto bilansiline jääkmaksumus
3 Tähtjaks tasutud seisund taastatud	(12 839)
4 Mahakantud summad	(11 700)
5 Muud muutused	24 313
6 Lõppsaldo 30-06-2018	119 928

KREDIIDIRISKI MAANDAMINE

Krediidiriski maandamine on kontserni krediidiriski juhtimise lahutamatu osa. Peamised krediidiriski maandamise meetmed on rangelt määratletud nõuded uutele klientidele ning võlteenindamissuutlikkuse ja panditud tagatise usaldusväärne hindamine. Igapäevategevuses kasutatakse ka muid riskimaandamisvahendeid ja -menetlusi, mis hõlmavad muu hulgas eri mudeleid riskide klassifitseerimiseks, krediitkõlblikkuse arvutamist, selgeid laenude heakskiitmise volitusi ja rangeid otsuste tegemise eeskirju, krediidiriski pidevat jälgimist.

On kolm peamist tagatise tüüpi:

- kinnisvara (elamukinnisvara, ärikinnisvara, maa);
- vallasvara;
- muud tagatised (sealhulgas käendused ja garantiid).

Kapitali adekvaatsuse tagamiseks teeb kontsern seoses krediidiriski maandamisega järgmist:

- võtab arvesse panditud kinnisvara, et hinnata riskipositsiooni või selle osa vastavust riskipositsiooni klassile „hüpoteegiga tagatud“. Kontsern kohaldab seda riskipositsioonide suhtes, mis on tagatud eluasemele seatud hüpoteegiga;
- teatavatel juhtudel kohaldatakse riigigarantiisid;

Kontsern vaatab tagatiste väärtuseid korrapäraselt läbi. Eraisikute puhul vaadatakse kinnisvaratagatise läbi nii individuaalselt kui ka statistilisi meetodeid kasutades. Eraisikute puhul vaadatakse kinnisvaratagatised läbi vähemalt kord aastas.

Kontsern kasutab krediidiriski maandamiseks kaudset krediidiriski kaitset, st garantiisid riikidest, millel on kõrge krediidireiting.

Kontsernil ei ole teinud krediituletisinstrumentide tehinguid.

EU CR3 — KREDIIDIRISKI MAANDAMISE TEHNIKADE ÜLEVAADE

TUHANDETES EURODES	Tagamata riskipositsioonid – bilansiline jääkmaksumus	Tagatud riskipositsioonid – bilansiline jääkmaksumus	Tagatisega tagatud riskipositsioonid	Finantsgarantiidega tagatud riskipositsioonid
1 Laenud kokku	1 891 317	1 102 766	1 102 766	-
2 Võlaväärtpaberid kokku	31 096	-	-	-
3 Kogu riskipositsioon	1 922 412	1 102 766	1 102 766	-
4 sh tähtjaks ületanud	83 951	8 093	8 093	-

EU CR4 — STANDARDMEETOD – KREDIIDIRISKI POSITSIOON JA KREDIIDIRISKI MAANDAMISE MÕJUD

TUHANDETES EURODES	Riskipositsiooni klassid	Riskipositsioonid enne tehingute ümberhindamistegurit ja krediidiriski maandamist		Riskipositsioonid pärast tehingute ümberhindamistegurit ja krediidiriski maandamist		Riskiga kaalutud varad ja nende intensiivsus	
		Bilansiline summa	Bilansiväline summa	Bilansiline summa	Bilansiväline summa	Riskiga kaalutud varad	Riskiga kaalutud varade intensiivsus
1	Keskvalitsused või keskpangad	550 599	6	550 599	3	-	0,0%
2	Piirkondlik valitsus või kohalik omavalitsus	56 520	-	56 529	-	11 304	20,0%
6	Krediidiasutused ja investeerimisühingud	78 513	11 623	78 513	3 597	24 277	29,6%
7	Ettevõtted	1 077 120	377 217	1 077 120	129 176	1 184 362	98,2%

TUHANDETES EURODES		Riskipositsioonid enne tehingute ümberhindamistegurit ja krediidiriski maandamist		Riskipositsioonid pärast tehingute ümberhindamistegurit ja krediidiriski maandamist		Riskiga kaalutud varad ja nende intensiivsus	
8	Jaekliendid	661 106	89 499	661 106	33 362	44 883	64,1%
9	Kinnisvarale seatud hüpoteekidega tagatud	1 105 797	1 205	1 105 797	241	385 450	34,8%
10	Makseviivituses olevad riskipositsioonid	93 132	4 339	93 132	1 714	133 519	140,8%
15	Omakapital	1 584	-	1 584	-	1 584	100,0%
16	Muud kirjed	155 084	-	155 084	-	149 043	96,1%
17	Kokku	3 779 454	483 887	3 779 454	168 094	2 334 422	100,0%

FINANTSVÕIMENDUS

Finantsvõimenduse määr määratakse kindlaks nii, et esimese taseme omavahendid jagatakse koguriskipositsiooni näitajaga. See määr tagab täiendava kaitsetaseme mudeliriskide ja hindamisvigade vastu.

30. juunil 2018 oli kontserni finantsvõimenduse määr 11,22%. Kapitalinäitaja viitab esimese taseme omavahenditele ning koguriskipositsiooni näitaja varade ja bilansiväliste kirjete koondsummale. Finantsvõimenduse määr arvutatakse aruandeperioodi lõpu andmete alusel. Kontserni ei ohusta ülemäärase finantsvõimenduse risk.

TABLE LRQUA: KVALITATIIVSED KIRJED

Rida	
1.	<p>Ülemäärase finantsvõimenduse riski maandamiseks kasutatavate protsesside kirjeldus</p> <p>Pank ja kontsern hindavad korrapäraselt finantsvõimenduse riski. Igas kvartalis lisatakse finantsvõimenduse määra käsitlev teave riskiaruandesse, mis esitatakse panga juhatusele ja nõukogu riskikomiteele, kes teevad vajaduse korral otsused asjakohaste meetmete kohta, et vähendada ülemäärase finantsvõimenduse riski. Sellised meetmed võivad hõlmata omakapitali suurendamist, varade müüki või laenuandmise piirangut.</p> <p>2018. aasta esimeses kvartalis kiitis nõukogu heaks läbivaadatud riskivalmidusraamistiku, kus on sätestatud ka finantsvõimenduse määra miinimumtase.</p> <p>Panka ja kontserni ei ohusta ülemäärase finantsvõimenduse risk. Seisuga 30. juuni 2018 oli panga finantsvõimenduse määr 11,15% ja kontserni oma 11,22%.</p>
2.	<p>Nende tegurite kirjeldus, mis avaldasid mõju finantsvõimenduse määrale ajavahemikul, millele avaldatud finantsvõimenduse määr viitab</p> <p>2018. aasta esimesel poolel nii omavahendid kui ka koguriskipositsioon kergelt suurenesid. Selle tulemusena finantsvõimenduse määr võrreldes 2017. aasta lõpuga natuke kasvas.</p>

KAPITALINÕUETE MÄÄRUSE KOHANE FINANTSVÕIMENDUSE MÄÄR – AVALIKUSTAMINE KOOSKÖLAS KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUSEGA (EL) NR 2016/200

LRSUM tabelis allpool on kasutatud FINREP varade numbrid. Finantsvõimenduse määra avalikustamine on kooskõlas Komisjoni delegeeritud määrusega (EU) No 2016/200. FINREP aruandes esitatud varade numbrite kasutamine tagab usaldatavusnormatiivide kehtivust kogu konsolideerimise ulatusel.

TABEL LRSUM. RAAMATUPIDAMISVARADE JA FINANTSVÕIMENDUSE MÄÄRA RISKIPOSITSIOONIDE KOKKUVÕTLIK KOOSKÖLASTAMINE

TUHANDETES EURODES		Kohaldatav summa
1	Koguvara kooskõlas avaldatud finantsaruannetega	3 921 007
2	Korrigeerimine üksuste korral, mis on raamatupidamisarvestuse eesmärgil konsolideeritud, aga ei ole seadusega ettenähtud konsolideerimise kohaldamisalas	1 756
4	Korrigeerimised tuletisinstrumentide korral	3 972
6	Korrigeerimised bilansiväliste kirjete korral (st ümberarvestamine bilansiväliste riskipositsioonide krediidiga samaväärseteks summadeks)	187 430
7	Muud korrigeerimised	(147 314)
8	Finantsvõimenduse määra koguriskipositsiooni näitaja	3 953 708

TABLE LRCOM. FINANTSVÕIMENDUSE MÄÄRA ÜHINE AVALIKUSTAMINE

TUHANDETES EURODES		Kohaldatav summa
Bilansilised riskipositsioonid		
1	Bilansilised kirjed (v.a tuletisinstrumentid, väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingud ja usaldusvara, aga hõlmab tagatise)	3 783 345
2	(Varade summad, mis on esimese taseme omavahendite kindlaks määramisel maha arvatud)	(3 925)
3	Kokku bilansilised riskipositsioonid (v.a tuletisinstrumentid, väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingud ja usaldusvara) (ridade 1 ja 2 summa)	3 779 421
Tuletisinstrumentide riskipositsioonid		
{ES-5a}	Riskipositsioon, mis on kindlaks määratud esialgse riskipositsiooni meetodiga	-
6	Esitatud tuletisinstrumentidest tagatiste kogusumma, kui see on bilansi aktivast maha arvatud kooskõlas kohaldatava raamatupidamistavaga	-
7	(Tulestehingutes esitatud hinnakõikumisi tagava rahalise tagatise puhul saadavate varade mahaarvamised)	-
8	(Kliendi kliiritud kauplemistehingute riskipositsiooni keskse vastaspoole vabastatud osa)	-
11	Kokku tuletisinstrumentide riskipositsioonid (ridade 4–10 summa)	-
Väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute riskipositsioonid		
12	Väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute brutovarad (tasaarvestust kajastamata) pärast müügiks kohandamise arvestustehinguid	-
13	(Rahaliste kohustuste tasaarvestatud summad ja väärtpaberite kaudu finantseerimise tehing brutovarade rahalised nõuded)	-
14	Vastaspoole krediidiriski positsioon väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute varade korral	-
{ES-14a}	Väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute erand: vastaspoole krediidiriski positsioon kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 429b lõikega 4 ja artikliga 222	-
15	Esindajate tehingute riskipositsioonid	-
{ES-15a}	(Kliendi kliiritud väärtpaberite kaudu finantseerimise tehinguteriskipositsiooni keskse vastaspoole vabastatud osa)	-
16	Väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute riskipositsioon kokku (ridade 12–15a summa)	-
Muud bilansivälised riskipositsioonid		
17	Bilansivälised riskipositsioonid bruto nimiväärtuses	483 887
18	(Korrigeerimised krediidiga ekvivalentseteks summadeks ümberarvestamiseks)	(309 560)

19	Muud bilansivälised riskipositsioonid (ridade 17 ja 18 summa)	174 288
Kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 429 lõigetega 7 ja 14 vabastatud riskipositsioonid (bilansilised ja bilansivälised)		
{ES-19a}	(Kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 429 lõikega 7 vabastatud kontsernisisesed riskipositsioonid (konsolideerimata tasandil) (bilansilised ja bilansivälised))	-
{ES-19b}	(Kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 429 lõikega 14 vabastatud riskipositsioonid (bilansilised ja bilansivälised))	-
Kapital ja koguriskipositsiooni näitaja		
20	Esimese taseme omavahendid	441 325
21	Finantsvõimenduse määra koguriskipositsiooni näitaja (ridade 3, 11, 16, 19, EU-19a ja EU-19b summa)	3 953 708
Finantsvõimenduse määr		
22	Finantsvõimenduse määr	11.16%
Üleminekueeskirjade valik ja kajastamata usaldusvarade kirjete summa		
ES-23	Üleminekueeskirjade valik kapitalimeetme kindlaks määramiseks	Fully phased in
ES-24	Kajastamata usaldusvara kirjete summa kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 429 lõikega 11	-

TABLE LRSPL. BILANSILISTE RISKIPOSITSIOONIDE JAGUNEMINE (V.A TULETISINSTRUMENDID, VÄÄRTPABERITE KAUDU FINANTSEERIMISE TEHINGUD JA VABASTATUD RISKIPOSITSIOONID)

TUHANDETES EURODES		Kapitalinõuete määruse kohased finantsvõimenduse määra riskipositsioonid
ES-1	Bilansilised riskipositsioonid kokku (v.a tuletisinstrumendid, väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingud ja vabastatud riskipositsioonid), sh:	3 783 346
ES-3	Pangaportfelli kuuluvad riskipositsioonid, sh:	3 783 346
ES-5	Riskipositsioonid, mida käsitletakse valitsustena	550 599
ES-6	Piirkondlike valitsuste, mitmepoolsete arengupankade, rahvusvaheliste organisatsioonide ja avalike teenuste üksuste (mida ei käsitleta valitsustena) riskipositsioonid	78 513
ES-7	Krediidiasutused ja investeerimisühingud	1 105 797
ES-8	Tagatud kinnisvara hüpoteekidega	661 106
ES-9	Jaeklientidega seotud riskipositsioon	1 077 120
ES-10	Ettevõtted	93 132
ES-11	Makseviivitusel olevad riskipositsioonid	93 132
ES-12	Muud riskipositsioonid (nt omakapital, väärtpaberistamised ja muud mittekrediidikoostuste varad)	160 559

TÖÖTASUPOLIITIKA

Osaline töötasupoliitika, on leitav Finantsaasta aruandest PERSONAL JA TÖÖTASUPOLIITIKA PÕHIMÕTTED alt. Artikli 450 nõuetega kooskõlas detailsem informatsioon on toodud allpool.

REM 1

TEUR	Luminori tippjuhtkond (LEM)	Kohalikud juhatused (va.LEM)	Eesliini üksused	Tugiüksused	Sisekontroll ja õigusosakond	Kokku
Kogutasu	866,9	84,9	316,6	491,4	195,6	1 955,4

Mõned kohalike juhatuste liikmed on ühtlasi LEM liikmed, nende tasu kajastub LEM tasude hulgas. Eesliini üksuse number sisaldab info järgmistest äriüksustest - jaepangandus, korporatiivosakond, äripangandus, turud, privaattangandus, pension, liising. Sisekontrolli ja õigusosakonna number sisaldab sisaldab töötajaid järgmistest tugiüksustest- finants, tooted, personal, IT.

REM 2

TEUR	Tasu summad	Osakondade juhid	Riskivõtjad
Püsitasu	Töötajate arv	10	26
	Püsitasu kokku	783,1	966,5
Muutuvtasu	Töötajate arv	10	24
	Kogu tulemustasu (5+7+9)	168,8	37,1
	Millest:kohene väljamakse	168,8	37,1
	Millest: ajatatud	170,8	43,5
	Millest: aktsiad või teised aktsiate laadsed vahendid	-	-
	Millest: ajatatud	-	-
	Millest: muud liigid	-	-
Total remuneration (2+4)		951,9	1 003,6

Tabelis esitatud andmestik puudutab vaid Luminori. Ajatatud maksetega seotud kohustused, mis on võetud üle eks-organisatsioonidest tabelis ei sisaldu.

REM 3

Väljamaksmata ajatamisele minev muutuvtasu, TEUR	Makstud	Tulevikus makstavad
Osakondade juhid	-	170,7
Riskivõtjad	-	43,5

Tabelis esitatud andmestik puudutab vaid Luminori. Ajatatud maksetega seotud kohustused, mis on võetud üle eks-organisatsioonidest tabelis ei sisaldu.

REM 4

TEUR	Ajatatud muutuvtasu		
	Perioodi vältel teenitud	Perioodi vältel välja makstud	Vähendatud vastavalt sooritustele perioodi vältel
Senior management	170,7	0	0
Identified staff	43,5	0	0

Tabelis esitatud andmestik puudutab vaid Luminori. Ajatatud maksetega seotud kohustused, mis on võetud üle eks-organisatsioonidest tabelis ei sisaldu.

REM 5

	Osakonna juhid		Riskivõtjad	
	Saajate arv	Väljamakse summa	Saajate arv	Väljamakse summa
Pikaajalise muutuvtasu väljamakse	8	0	0	0
Lahkumishüvitised	0	0	1	**

Osakondade juhid (LEM otsealluvad) saavad oma esimese pikaajalise muutuvtasu skeemi väljamakse peale 1-aastast töötamist. Seetõttu 2018. aastal väljamakseid ei tehtud.

**Siia kuulub vaid üks töötaja ja seetõttu ei ole summa välja toodud.

REM 6

	Osakondade juhid			Riskivõtjad		
	Saajate arv	Maksete arv	Kõrgeim individuaalne väljamakse	Saaajate arve	Väljamakse summa	Kõrgeim individuaalne väljamakse
Lahkumishüvitised	0	0	0	1	**	**

2018 aasta esimesel poolel kokkulepitud lahkumishüvitised maksti välja samas perioodis. Seetõttu andmed REM5 ja REM 6 tabelites seoses lahkumihüvitistega on samad.

**Siia kuulub vaid üks töötaja ja seetõttu ei ole summa välja toodud.

REM 7

Palgavahemik (MEUR)	Isikute arv
1.0 - 1.5	-
1.5 - 2.0	-
...	-
N - N+1	-
Kokku	-

